toamnă de-a lungul Văii Siretului și, respectiv, cercetarea componenței specifice a faunei de mamifere din parcul dendrologic Remeiuș—Bacău.

Partea novatoare a cursului o constituie atragerea ca lectori și instructori în munca de teren (inelări, determinări de sex, vîrstă, specie, comportament, sau ca practicieni în tehnici de preparare) a unor autorizați specialiști: conf. univ. D. G. Vasiliu, dr. Radu Dimitrie, dr. Maria Paspaleva, dr. Aurel Papadopol, conf. univ. I. Gall Korody, cercet. dr. Victor Ciochia, St. Kohl, Emil Nadra, dr. C-tin Șova, Dan Stănescu, L. Kovats. În acest fel, problemele legate de tematica teoretică — tehnici de lucru — au fost confirmate, verificate și aplicate în activitatea practică propriu-zisă. Cursul s-a transformat „într-o ocazie binevenită de susținere, de discuții și schimb de experiență" (apreciere aparținînd muzeografei cursant Rozalia Poliș — Muzeul Țării Crișurilor-Oradea) privind cele mai moderne și dezbătute puncte de vedere din domeniul științelor naturii.

Considerăm această formă de perfecționare importantă și din perspectivele pe care le acordă prin statuarea unei colaborări permanente între colegi ca și între participanți și lectori.

De altfel cursul și-a încheiat această primă convocare printr-un protocol colectiv de lucru: participanții vor efectua cercetări simultane de teren în 13 centre din țară, în zilele de 17—18—19 ale fiecărei luni, cercetări coordonate de muzeograful sibian Dan Stănescu, și care se constituie ca elemente componente ale unui viitor material de studiu cu caracter ornitologic.

În viziunea participanților și organizatorilor cursului s-au stabilit modalitățile de organizare și finalizare practică: viitoarea convocare se efectuează în bazinul și Delta Dunării, se subordonează ideii de colaborare eficientă, autorizată, pentru constituirea unui muzeu al Dunării la Galați.

De fapt, subordonarea activităților de perfecționare profesională fie înființării unor noi obiective muzeale, fie dotării cu material expozițional sau îmbunătățirii lor sub aspect muzeologic, constituie o „strategie", o dezvoltare concretă a acelor acțiuni, în speță cu caracter practic, care contribuie la perfecționarea pregătirii profesionale sub aspectul cunoștințelor de specialitate, a aptitudinilor solicitate ca și a atitudinilor noi față de sarcinile și rolul muzeului, al muzeografului.

La acest curs se remarcă contribuția deosebită, pe care și-au adus-o în organizarea și desfășurarea lui, Direcția muzeelor, prin inspectorii de specialitate, care au participat, în mod permanent, la organizarea și desfășurarea cursului, și colectivul Muzeului de Științele Naturii din Bacău.

Aceste întîlniri de lucru aflate sub semnul perfecționării contribuie la vehicularea experienței înaintate, la stabilirea unor măsuri concrete în domeniul păstrării echilibrului ecologic și al folosirii raționale, prin cercetări fundamentate științific, a naturii în sprijinul omului.

Ioan OPRIȘ

PERFECȚIONAREA PREGĂTIRII PROFESIONALE A MUZEOGRAFILOR ETNOGRAFI

Programul de perfecționare a muzeografilor cu specialitatea etnografie se realizează prin două categorii de cursuri:

a) un curs de „metode moderne de cercetare în etnografie", la care participă muzeografi cu vechime în specialitate, și

b) un curs de „etnografie generală", la care vor fi cuprinși etnografii începători.

În anul 1972, în prima formă de perfecționare a pregătirii profesionale au fost cuprinși un număr de 18 muzeografi. Asupra modalităților de realizare a acestei forme — cursul privind metodele moderne — vom referi în cele de mai jos.

Concepția organizatorilor a împărțit acest curs în etape, și anume: o primă etapă între 8—21 mai 1972, cînd participanții au audiat un corp de expuneri însoțite de materiale demonstrative (foto, grafic) pe linia tematicii anunțate; se remarcă tendința de a anula pe cît posibil metodica tradițională, care se bazează doar pe prelegere și de a transforma în fapt expunerea de noi cunoștințe într-o dezbatere demonstrativă, ilustrată convingător cu material vizual și exemplificată prin activități practice realizate sau realizabile în domeniul cercetării etnografice.

Această parte a vizat și însușirea unei terminologii moderne în sensul metodelor moderne ca și a celor incluse în sfera antropologiei culturale. Metodica cursului teoretic a dovedit astfel o mare diversitate, iar mijloacele de realizare au fost flexibile și activizante.

A doua etapă a cursului, între 3—16 iulie 1972, a fost un prilej deosebit de aplicare în practică a materialului teoretic prezentat la prima convocare. Realizarea ei a intervenit după 45 de zile, pentru a permite cursanților o mai mare apropiere a problemelor dezbătute, prin studiu individual. Această etapă s-a realizat într-o zonă cu o fenomenologie etnografică deosebită: Oașul.

După stabilirea temelor de cercetare, de comun acord cu coordonatorul științific al programului — dr. Georgeta Stoica, s-au efectuat în teren investigații din unghiul de vedere al metodologiei vizate de curs.

Paralel cu cercetarea s-au făcut achiziții de material etnografic în vederea realizării unei expoziții la Negrești—Oaș.

Legarea întregii acțiuni a perfecționării de crearea unui obiectiv muzeal, aprecierea achizițiilor ca parte integrată verificării pregătirii profesionale, transpunerea cursanților în diverse situații

https://biblioteca-digitala.ro

solicitînd discernămînt, analiză, experiență, au transformat această parte a cursului într-una de mare interes, cu un puternic ecou și învățăminte pentru cursanți și organizatori.

Acest gen de activitate oferă posibilitatea realizării unui „feedback", se axează pe motivații individuale și de grup, dezvoltă spiritul de muncă în echipă, căreia îi întărește coeziunea în fața unor sarcini date, se impune ca atare atît pe planul confirmării „pașilor" făcuți în asimilarea problemelor cît și pe cel al autorecompensei.

Un element mobilizator, permițînd reglarea programelor de perfecționare viitoare este testul de cunoștințe cu caracter de sondaj, aplicat participanților la sfîrșitul cursului; el relevează însușirea problematicii și pregătirea profesională a acestora.

O serie de aspecte privind organizarea primei activități de perfecționare a muzeografilor nu au fost în întregime realizate; între ele enumărăm în primul rînd participarea unor muzeografi cu nivele diferite de experiență profesională și întîrzierea materialului-suport (sinteze documentare) adresat cursanților.

Cursul s-a bucurat de participarea ca lectori a unor mari specialiști, pe toată durata lui a fost asistat de dr. Georgeta Stoica, instructor în Direcția muzeelor, iar în activitatea practică din județul Satu Mare de Nicolae Ungureanu, instructor în Direcția muzeelor.

În timpul programului, cei 18 muzeografi au avut ocazia să se întîlnească cu cadre de conducere ale C.C.E.S., să dezbată problemele muzeului contemporan, ale cercetării etnografice în muzee, în prezența și cu concursul tovarășilor prof. univ. Tamara Dobrin, prof. univ. dr. Mihai Pop, conf. univ. Iulian Antonescu.

„Considerăm problematica cursului ca făcînd parte din imperativele cercetării și metodologiei moderne în domeniul etnografiei", declara Pompei Mureșan, muzeograf principal la Muzeul etnografic al Transilvaniei, la ședința de apreciere a cursului.

Și de altfel cîteva acțiuni, bine apreciate calitativ, au fost declanșate practic de cele însușite la cursul etnografilor *: la Brașov, Olivia Moraru folosește elemente din cursul de perfecționare în organizarea unei expoziții de port popular; la Brăila, Liviu Mihăilescu îmbină tot într-o expoziție rezultate ale cercetării moderne efectuate prin optica metodologiei moderne. Sînt primele semne că actul perfecționării și-a atins scopul și, categoric, vor fi urmate de încă multe altele.

Ioan OPRIȘ

* Pentru realizarea unei viziuni de ansamblu asupra cursului, atașăm programul de desfășurare și tematica lucrărilor participanților.

PROGRAMUL CURSULUI
„MIJLOACE MODERNE ÎN CERCETAREA ETNOGRAFICĂ"

Ziua	Ora	Tema	Lector sau conducător de lucrări
Luni 8 mai	8—10	— Deschiderea cursului. Sarcinile și funcțiile muzeului românesc contemporan.	I. Antonescu Dir. Muzee CCES Ioan Opriș
	10—11	— Prezentarea programului cursului	
	11—14	— Conceptul de cultură. Origini și delimitări în istoria gîndirii etnografice și antropologice. Prelegere-Dezbateri.	Conf. univ. dr. V. Caramelea
	17—19	— Manipularea, ambalarea și transportul valorilor muzeistice potrivit regulilor conservărilor.	Maior ing. A. Leluțiu, șef secție restaurare-conservare, Muz. Milit. Central
Marți 9 mai	8—11	— Schemele categoriilor universale ale culturii. Ghid în cercetarea de teren și organizarea materialelor din muzeele etnografice. Prelegere-Dezbateri.	Conf. univ. dr. V. Caramelea, șef secție Centr. cercetări antropologice al MEI
	11—13	— Întîlnire cu tov. Tamara Dobrin	Gh. Geană — cercetător
	15—19	— Documentare la Institutul de Etnografie și Folclor sau la diverse biblioteci.	științ. la Centr. cercet. antropolog. al MEI
Miercuri 10 mai	8—11	— Metode clasice și moderne în cercetarea unei culturi. De la evoluționismul și istoricismul cultural, structuralism, funcționalism la configurationalism și tematicism. Prelegere-Dezbateri.	

https://biblioteca-digitala.ro

Ziua	Ora	Tema	Lector sau conducător de lucrări
	11—13	— Metoda comparativă, metodă modernă de cercetare. Prelegere	Alexandru Popescu, cercet. șt. la Inst. Et. și Folclor
	15—17	— Apărarea valorilor muzeistice împotriva sustragerilor și a efectelor distructive ale focului și altor calamități naturale. Principii, mijloace de prevenire și combatere. Demonstrații practice. Dezbateri.	Maior ing. A. Leluțiu
	17—19	— Metode clasice și moderne în cercetarea unei culturi. Dezbateri.	Conf. univ. dr. V. Caramelea
Joi 11 mai	8—11	— Cultura prospectivă, educația și structura personalității naționale a popoarelor. Prelegere. Dezbateri.	Conf. univ. dr. V. Caramelea
	15—19	— Studiu individual.	
Vineri 12 mai	8—11	— Metoda structuralistă și modul de aplicare în domeniul etnografiei. Prelegere.	Const. Eretescu, cercet. șt. la Inst. de Etnogr. și Folclor Alex. Popescu
	11—13	— Metode matematice în etnografie. Prelegere.	
	17—19	— Aplicații ale metodelor structuraliste în cercetarea locuinței și interiorului.	Lector univ. dr. Georgeta Stoica
Sîmbătă 13 mai	8—11	— Teoria limbajelor. Prelegere.	Dr. Sanda Eretescu-Golopenți., cercet. șt. la Centrul de cercet. fonetice și dialectale.
	11—13	— Tehnici moderne în documentarea și cercetarea etnografică. Vizită de lucru la Institutul de Etnografie și Folclor.	Lector univ. dr. G. Stoica și Ioan Opriș
Luni 15 mai	8—11	— Semn, semnificație, simbol. Prelegere.	Const. Eretescu
	11—14	— Metoda cartografierii. Atlasul etnografic. Colocviu.	Dr. I. Vlăduțiu, dir. adj. Instit. Etn. și Foclor
	17—19	— Arta populară — mijloc de comunicare. Prelegere.	Lector univ. dr. G. Stoica
Marți 16 mai	8—11	— Metode clasice de cercetare în domeniul etnografiei. Prelegere demonstrativă.	Dr. I. Vlăduțiu
	11—13	— Profil istoric mehedințean. Prelegere.	Prof. univ. dr. doc. A. Sacerdoțeanu
	14—17	— Vizita la Muzeul Național R.S. România	Ioan Opriș
	17—19	— Profil geografic mehedințean. Prelegere.	Conf. univ. dr. Gh. Dragu
Miercuri 17 mai	8—12	— Funcția faptelor de folclor și muzeistice. Legătura lor cu determinările socio-economice-culturale. Prelegere.	Prof. univ. dr. doc. Mihai Pop, dir. Inst. Etn. și Folclor
	12—14	— Expunere și conservare. Compatibilitate și incompatibilitate. Colocviu demonstrativ.	A. Moldoveanu, instr. la Dir. Muzee CCES
	16—19	— Documentare la Muzeul satului	Ioan Opriș
Joi 18 mai	8—10	— Informatica — mijloc de cercetare modernă. Prelegere .	Ing. Cr. Louky, șef serviciu perfecționare cadre IDT
	10—13	— Cercetarea interdisciplinară. Prelegere.	Conf. univ. dr. Corina Nicolescu

https://biblioteca-digitala.ro

Zina	Ora	Tema	Lector sau conducător de lucrări
	16—20	— Corelația dintre valorile muzeistice și mediul ambiant. Probleme de bază ale conservării științifice a patrimoniului privite din punctul de vedere al relației muzeograf-conservator-restaurator.	Aurel Moldoveanu
Vineri 19 mai	8—12	— Structura și evoluția fenomenelor de artă. Mutații funcționale în raport cu evoluția gîndirii și efectul lor asupra schimbărilor de sens. Dezbateri.	Prof. univ. dr. doc. Mihai Pop
	12—14	— Documentare la Muzeul de artă populară.	I. Opriș
	17—19	— Problema organizării Muzeului de etnografie de la Tr. Severin.	G. Stoica
Sîmbătă 20 mai	8—12	— Stabilirea proiectului de cercetare. Constituirea echipelor. Repartizarea sarcinilor. Evaluarea parțială a cursului.	G. Stoica, I. Opriș, T. Dobrin, M. Pop, L. Roșu, red. șef. Rev. muzee, Gh. Canja, dir. CSPC

TEMATICA

lucrărilor participanților la cursul „Metode moderne de cercetare"

MIHĂILESCU Liviu — Tipuri de producție ceramică în raport cu funcția produselor, cu tehnicile de producție și cu posibilitățile de difuzare (Vama, Huta, Turț).

LAZĂR George — Rechizita ceremonială a obiceiurilor de înmormîntare. Polifuncționalitatea și sensurile ei (Cămîrzana, Tîrșolț).

RĂILEANU Angela — Cotidian și sărbătoresc, tradițional și modern în țesăturile de interior (Turț, Moișeni).

DRAGOMIRESCU Marin — Cotidian și sărbătoresc, tradițional și modern în țesăturile de interior (Turț, Moișeni).

MORARU Olivia — Ansamblul și funcția elementelor portului femeiesc (Racșa).

ILIE Rada — Ansamblul și funcția elementelor portului femeiesc (Certeze).

MARCU Natalia — Tehnici tradiționale în confecționarea țesăturilor de interior și de transport; modernizarea lor (Băița).

SOCOL Maria — Limbajul decorativ al mobilierului și ustensilelor de casă; schimbări de structură și semnificație (Turț, Gherța Mică).

DINUȚĂ Gh. — Structura unei așezări rurale (Moișeni).

VOCHIN Filofteiu — Structura unei așezări rurale (Moișeni, Gherța Mică).

ȘAINELIC Sabin — Diferențieri de tip și structură socială în arhitectura satului (Turț, Gherța Mare, Cămîrzana).

SECARĂ Nicolae — Diferențieri de tip și structură socială în arhitectura satului (Turț, Gherța Mare, Cămîrzana).

MUREȘANU Pompei — Noi interpretări și contribuții la terminologia cîtorva elemente de cultură materială agricolă (Cămîrzana).

KÓS K. — Mutații numerice și calitative în rolul bărbaților în agricultură; raportul lor cu agrotehnica tradițională și cea modernă (Racșa, Orașul Nou).

GHIDĂU Elena — Tipuri de producție în domeniul hainelor din lînă în raport cu funcția produselor, cu tehnicile de lucru și cu posibilitățile de difuzare (Negrești, Bixad).

TOȘA Ioan — Raportul dintre arhitectura utilitară și arhitectura instituțională (Lechința).

DĂNCUȘ Mihai — Prezența instalațiilor tehnice în satul contemporan și modurile de dezintegrare sau integrare în viața modernă (Negrești, Bixad). Motivații.

BRATU Delia — Schimbări de nivel cultural și mentalitate oglindite în igiena vieții cotidiene (Negrești, Turț).

https://biblioteca-digitala.ro